

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Diff. III. Notantur quædam contra Responsiones ad argumenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

Negatur Confirmationi, quod decretum & auxilium indifferens, det solum possibilitatem volendi, & quod ipsum velle, non sit ex decreto, & ex auxilio; licet illud decretum & auxilium, non sit prædeterminans, consequenter falsum est, quod priores Nos ipsos faciamus in opere salutis, posteriorem Deum.

Negatur Sequela quinta, quod per nostra principia destruat libertas. Concedimus, quod si determinaret Deus, non solum ad individuationem actus, sed etiam ad specificationem, auferretur libertas per multorum nostrorum sensum. Sed quid ad hoc in nostris principiis respondendum, transcribatur ex 1. parte disp. 5. num. 327. Ubi etiam ostenditur, quomodo non sit Deus causa peccati. Respondendo autem etiam in principiis aliorum. Negatur quod si Deus offerat concursum ad eliciendum actum peccaminosum hunc in individuo, hoc ipso determinet ad aliquam specialem malitiam, ad quam non est ex sua malitia & defectibilitate, determinata voluntas. Conceditur quod malitia quæ sumitur ex circumstantiis aggravantibus intra eandem speciem, non pertineat ad rationem specificam actus in genere moris, pertinet tamen ad rationem specificam actus, in genere eligibilis, h. e. ut amet voluntas hanc circumstantiam aggravantem & versetur circa illam speciem, estque illa malitia eligibilis, quia attingibilis per notitiam nostram, quo autem actu debeat in individuo illa eligere, ad hoc non pertingit notitia humana, adeoque nec electio. Cæterum, electio illius circumstantiæ aggravantis, & appetentia illius speciei, non spectat ad rationem specificam in genere moris, quia hæc habetur ab eo, quod est principale, circumstantiæ autem illæ non habent rationem principalis, unde ulterius dicitur quod latitudo gradualis, sit etiam eligibilis à voluntate, vult enim voluntas magis adhuc & magis affici malo, licet quæ illa sit futura, in individuo latitudo, hoc à nobis nec noscibile nec eligibile sit.

Conceditur quidem actum odii Dei, secundum rationem specificam abstrahere à latitudine gradualis, sed negatur quod illa latitudo, non possit specificare actum seligentis voluntatis, licet non possit specificare quoad individuationem huius latitudinis.

INSTAT Gonet. Decretum conditionatum dandi concursus voluntati creatæ, si ipsa voluerit se determinare, involvit contradictionem, quia implicat contradictionem, promitti conditionaliter id, sine quo talis conditio non potest impleri. Sed voluntas creatæ, in quocunque rerum ordine constituatur, non potest velle, nec se determinare sine actuali Dei concursu. Ergo concursus Dei non potest promitti, vel decerni sub conditione, quod voluntas humana velit, aut se determinet.

RESPONDETUR. Ut argumentum probet

sequelam, & intentum evincat, debuisset in consequenti poni. Ergo concursus Dei non potest promitti sub conditione, quod voluntas humana velit, aut se determinet sine actuali Dei concursu. Quo posito conceditur totum. Illud enim si se determinet voluntas, non potest independens à concursu divino, licet ponatur independens à prædeterminatione. Quod si non ponitur independens à concursu divino, nulla est implicantia, quæ ex nostris principiis sequatur. Unde in nostris principiis, si quis diceret puero debili, & impotenti ad levandum pondus, juvabo te, si illud tollas, procul dubio irideret illum, sed non irideret si diceret, juvabo te in levando pondere, si velis illud levare: ita irideret Deus, si diceret juvabo te, si sine meo concursu volueris, non irideret si diceret, juvabo te si volueris facere, concurramque tecum ut velis, ut facias.

Quod addit in Confirmatione 2. Solutum videbis 1. part. disp. 4. à num. 121. ubi agitur de objecto scientiæ conditionatæ.

DIFFICULTAS III.

Notantur quedam contra Responsiones ad Argumenta.

Solvere conatus est Gonet nostra Argumenta, quo robore, hic pensandum.

Punctum Difficultatis 1.

Proposuntur notanda.

Opposuit sibi Gonet, aliqua nostra sententia argumenta, eaque solvere conatus est. Attendemus hic ad robur solutionum. Ex primis ar. 4. §. 1. proponit argumentum, quod fatum invehatur per prædeterminationem, tollatur libertas, obtundatur studium virtutis, &c. & postea parag. 2. ostendit similia esse proposita à Semi-Pelagianis Augustino, sed in dictis supra contra Gonet, de scientia conditionata subintratum, ostensum est, contra nostra principia, quia eadem cum principiis Augustini, idem posse obijci. An verò consequatur fatum aliquod ex prædeterminatione, quod debeat rejici, & alia inconvenientia sequantur, hic notandum venit.

Noro 1. Contra dicta ar. 5. duplex posse distinguere fatum, unum Ethnicum aliud Christianum, ut ponit inibi Gonet. Conceditur fatum Christianum, non præjudicare libertati, non enim aliud est, quam ipsa Dei providentia aptans libertati, contingentes causas, & tamen infallibiliter obtenturas eventum, sed negatur, si ponatur Prædeterminatio, salvandam esse libertatem, cum illa posita, impossibile sit non sequi eventum, quam vim habebat fatum Ethnicum. Conceditur fatum Christianum prædeterminare omnia juxta naturam & conditionem

nem causarum secundarum, à quibus proveniunt, sed negatur, si ponatur non prædeterminatione ratione selectivi decreti, & selecti auxilii per ordinem ad operationem liberam, sed potius ponatur prædeterminatio Thomistica, libertatem esse prædeterminandam, juxta naturam & conditionem suam. Conceditur ex mente Augustini lib. 2. contra duas epist. Pelagianorum cap. 5. quod sub nomine gratiæ fatum non asseramus, *quamvis nullis hominum meritis, Dei gratiam dicimus antecedere*, nam etiam in nostris principiis, quæcunque merita, anteceduntur à gratia, sed negatur, quod sub nomine gratiæ non asseratur fatum, si dicatur poni gratiam, sine qua impossibile sit operari, & quæ posita impossibile sit non operari, & tamen eam habere, non est in nostra manu; talis autem est prædeterminationis. Conceditur textui S. Thomæ quodlibeto 12. q. 3. a. 4. à Providentia Dei omnia esse prædeterminata & ordinata, sed non prædeterminatione Thomistica, quia hæc indistinguitur a fato tali, quale rejicit S. Thomas.

Conceditur id, quod habet S. Thom. 1. par. q. 16. art. 3. quod fatum Christianum secundum quod subest divine Providentiæ, immobilitatem sortitur, sed non absolute necessitatis, sed si ponatur prædeterminatio, quomodo illa non inferret absolutam necessitatem, siquidem infert rationem causæ consentiendi, quæ posita impossibile est non sequi consentium, amò videtur inibi docuisse S. Thom. quod divina Providentia habeat immobilitatem solum necessitatis ex suppositione consequenti, appellat enim hanc necessitatem, *conditionatam* non absolutam, exemplificatq; illam in hac Propositione, *secundum quod, inquit, dicimus hanc conditionalem esse veram, si Deus præscivit, hoc futurum, erit.* Conceditur huic auctoritati citatæ, primò, quod omnia sint à divina Providentia prædeterminata, & ordinata, sed non illà prædeterminatione Thomistica, sed prædeterminatione selectiva auxilii, & per ipsum selectum auxilium. Conceditur eidem auctoritati, hoc sensu omnia subijci fato, quia subijciuntur divine Providentiæ; sed nego illam esse prædeterminantem Thomisticæ. Conceditur denique eidem auctoritati, quod fatum Christianum secundum considerationem causarum secundum mobile sit, sed secundum quod subest divine Providentiæ, immobilitatem sortitur, quia antequam Deus intelligatur posuisse decretum selectivum, & obtulisse selectum auxilium, non habetur unde certo & infallibiliter sequatur pro statu absoluto consensus, sed posset sequi, posset non sequi, adeoque spectato illo in causis secundis, nondum habetur infallibilitas; sed illam infallibilitatem pro statu absoluto, adfert selectivum decretum, & selectum auxilium, quod decretum non est indifferens ex suppositione. Immerito autem supponit inibi Gonet, quod &

sæpius fecit, consensum nostrum supponi à gratia, cum illum semper dicamus, proficisci ex gratia.

Conceditur dictis à Gonet, in responsione ad Argumentum primum, quod æternum divinæ Providentiæ decretum, antecedit consensum nostrum, nempe Providentia de dandis conditionatè auxiliis, consensum conditionatum, & providentia de consensu absoluto, sita in selectivo decreto, & selecto auxilio, consensum absolutum. Conceditur item quod Providentia antecedit per modum primæ radiceis, totius libertatis. Sed negatur quod præcedat prædeterminatione Thomistica. Negatur item quod Prædeterminatio Thomistica procedat à radice libertatis formaliter, non enim illi communicatur ratio Principii liberi, licet procedat à radice libertatis materialiter, quia procedit à Deo, qui est liber, & interdum ponit causas necessarias. Negatur item, quod, quando dicit S. Thom. fatum Christianum habere necessitatem conditionalem, secundum quod dicimus hanc conditionalem esse veram, si Deus præscit hoc futurum, erit, loquatur de Præscientia dependente à decreto, ut hoc non nisi fiat, licet non loquatur de Præscientia independente à decreto, de dandis prærequisitis, vel de selectivo decreto, quod utrumq; antecedit consensum, & determinat ex suppositione consequenti, in nostris Principiis, modo aliàs explicato. Et licet doceat S. Thomas, decretum selectivum divinæ Providentiæ supponere Præscientiam futurorum, ut visum est in 1. par. potuit tamen dicere à providentia omnia esse prædeterminata, non autem postdeterminata. Quia licet illa Providentia sequatur Præscientiam, quia tamen præcedit eventus absolutos, qui ipsi prædeterminantur, ideo poterat S. Thom. dicere, omnia esse à Deo prædeterminata.

Conceditur Responsio contra Objectionem secundam, quod fatum Ethnicum proficiscatur ex causis naturalibus & necessariis, auferatque libertatem, sed tamen in principii Thomistarum, cum etiam illæ causæ necessariae proficiscantur à Deo, qui est prima radix nostræ libertatis, non deberent auferre libertatem. Quod si causæ necessariae proficiscuntur à radice libertatis materialiter sumpta, ostendi debuisset, quod prædeterminatio non proficiscatur, eodem etiam modo à Deo.

Conceditur addito, quod in fato Ethnico, posita fuerint causæ extrinsecæ voluntati, sed etiam divina Providentia, licet intimè sese medio suo concursu jungat voluntati, est tamen quid extrinsecum voluntati, quia est ipse Deus, distinctus realiter à voluntate; sed quidquid sit de hoc, ipsa intimitas conjunctionis non salvat libertatem, nam si daretur prædeterminatio coactiva, esset intimè conjuncta, & tamen destrueret libertatem. Conceditur Auctoritati

tati S. Thomæ, quod à solo Deo, possit inclinari voluntas, sed quomodo? Selecto auxilio, iniectione cognitionis, quam appellat Arist. à bona fortuna. Et quia (ut inquit 1. parte q. 105. art. 4. ad 1.) dat ei propriam ejus inclinationem, si propriam, non prædeterminativam.

Ponit insuper aliquas inibi phrasas Gonet, sed illæ argumentum non continent. Citat etiam aliquem Studentem, qui melius quid sit sensus compositus quid divisus intellexit præ Petro à S. Joseph, & omnibus Societatis Doctoribus, sed istum Studentem, ad manum non habui.

NOTO 2. Circa dicta §. 2. quod etiam per nos liberum arbitrium non habeat per se dominium super divinum decretum, & connexionem indissolubilem, quæ intercedit inter decretum & actum voluntatis creatæ, sed quæ re restat, quomodo habet dominium in connexionem inter decretum prædeterminativum, & voluntatem creatam, prout illa se tenet ex parte consensus liberi, dependentis à voluntate creata tanquam à secundo libero, si posito illo decreto, impossibile sit non sequi eventum, cum impossibile sit poni prædeterminationem, & non prædeterminare actum.

Conceditur Responsioni secundæ. De ratione primi liberi esse, habere absolutè in sua potestate, omnia prærequisita ad agendum, in ordine scil. ad ponendum prærequisita, unde per nos non est in potestate, creaturæ, oblatio auxilii, est tamen de ratione etiam secundi liberi, positis omnibus prærequisitis, posse agere, & non agere, hoc enim deponit definitio libertatis, omni libero competens, adeoque competens & secundo libero; Et tamen posita prædeterminatione ad agendum, impossibile est non agere, quia impossibile est prædeterminationem non prædeterminare ad agendum. Cum hoc tamen stat, ut concedamus Dominium hoc voluntatis in suas actiones esse secundarium, & dependens, cum supponat decretum divinum, de servanda indemnitate, de conferendis auxiliis, non prædeterminantibus, per quod comparatur, ad divinum Dominium, sicut feudatarius ad Dominum absolutum. Conceditur auctoritati S. Thom. 1. 2. q. 109. art. 2. ad 1. quod nullum sit Dominium creaturæ, ad hoc quod deliberet, vel non deliberet, & quod ut deliberet, oportet quod finaliter deveniatur ad hoc, quod liberum arbitrium hominis moveatur ab aliquo exteriori principio, quod est supra mentem humanam, scil. Deo, ut etiam Philosophus probat in capitulo de bona fortuna, admittimus enim cogitationes, & gratias, quæ sunt in nobis sine nobis, quas gratias vocant Theologi passim, prævenientes, sed quia eas habere vel non habere, non est in nostra potestate, ideò de illis dicitur, quod sunt in nobis, sine nobis. Et si Thomistæ nomine prædeterminationis, tales solum gratias intelligerent, in nullo à nobis differerent, sed simul fateri deberent, illam non salvare libertatem: cogitationes enim injectæ

à bona fortuna, non sunt nobis liberæ, quod ipsum voluit S. Thom. ibid. q. 9. art. 4. ad 1. Stabit ergo Argumentum quod urget contra Prædeterminationem, quod scil. illa posita, auferatur libertas, cum dicat Gonet prædeterminationem suam ita se habere, ut cogitationes injectæ à bona fortuna. Integra tamen manet questio; an posita cogitatione illa injecta à bona fortuna per Aristotelem, post deliberationem determinetur voluntas, ut vi illius determinationis, hanc nonnisi partem sequatur.

Conceditur dictis à Gonet ex Prospero, quod quantumvis impossibile sit bene operari nisi ex Dei adjutorio, tamen non debeat tepescere studium virtutis, eò, quod qui bona egerint (ut inquit Prosper) non solum secundum propositum Dei, sed etiam secundum sua merita coronentur, sed quomodo non tepesceret studium virtutis, si ad agendum requiritur prædeterminatio, quam ponere non est in nostra potestate, nec eam semper ponit Deus, & tamen illa non posita, ut dictum supra contra Gonet, impossibile est sequi eventum.

Conceditur item auctoritati S. Thom. 1. part. q. 23. art. 8. quod ita prædestinatur salus alteri, ut etiam sub ordine prædestinationis cadat, quidquid bonum promovet in salutem, vel orationes propriæ, vel aliorum, vel alia bona, vel quidquid hujusmodi, sine quibus aliquis salutem non consequitur, ubi illud Ly sine quibus aliquis salutem non consequitur, ostendit formati prædestinationem, non si ne prævisa hac conditionali, consequeretur si; ac per hoc acuentur & prædestinati ad promovendum se in bono, & reprobi ad recedendum à malo. Sed si prædestinamur independentem à præviso illo consequeretur salutem si, quid excipit prædestinatos ad bonum, quid retardabit præscitos à malo?

Conceditur, quod si præcisè ideò res esset futura liberè quia præscitur à Deo, non autem ideò præsciretur, quia est futura liberè, contra hanc præscientiam, æquè nostra procedent argumenta, atque procedunt contra Prædeterminationem, sed nos probamus, non ideò præcisè res futuras liberè, quia præsciuntur à Deo. Dicta ab August. lib. de Bono Persev. c. 15. procedunt contra Semi-Pelagianos, qui admittentes præscientiam infallibilem Dei, nolbant insuper admittere decretum prædeterminativum in Deo, tanquam donum speciale conditinctum à reliquis, quod tamen nos dari tuemur. Diximus ideò præcisè rem futuram, quia præscitur à Deo, nam concedo à posteriori, rem ideò futuram quia præscitur à Deo. Non loquimur autem hic de scientia quæ est causa rerum. Pereri auctoritas non procedit de prædeterminatione Thomistica, sed de prædestinatione, quæ formetur, post præconsultam quidem nostram libertatem, per scientiam conditionatam independentem tamen è prævisis absolutè meritis.

Mul-

Multi autem ex nostris censent formari decre-
tum prædestinativum sine prævisis absolute
meritis, putantque etiam Nostrates cum Pere-
rio, hanc fuisse sententiam S. Augustini, nec su-
scipimus universaliter tuendam hanc senten-
tiam, quod Deus non prædestinet ante prævisa
absolute merita. An autem sententia præde-
terminantium faveat Calvinismo, discurre-
re vetitum.

Punctum Difficultatis 2.

Continuatur Notando.

NOro 3. contra dicta, in articulo 6. Juste
Deo iudici objurganti de lapsu, homines
possent respondere, non dedisti nobis gratiam
prædeterminantem, eam ponere, habere, non
erat in nostra potestate, & tamen sine ea, impos-
sibile fuit nos bene operari actu.

RETORQUET Gonet, quod etiam responde-
re in nostris principiis possent damnati, quare
non dedisti nobis gratiam congruam, sed hoc &
supra contra Gonet, & 1. par. Disp. 5. n. 445. re-
futatum est, quantum ad præsens. Conceditur
gratiam congruam pertinere ad statum ante-
cedentem potentiae liberæ, nam etiam & nos,
& salvamus, & exigimus efficaciam gratiæ in a-
ctu primo, sed negatur (quod tamen pro con-
cessio supponit Gonet) quod hæc gratia con-
grua, sit necessario requisita, in quocunque ho-
mine vel Angelo, ad bene actu operandum, a-
liis qui careret gratiæ congruæ, & haberet so-
lam sufficientem, careret aliquo necessario re-
quisito ad bene operandum actu, quod nostri
non admittunt. Unde ulterius negatur, sub-
latâ gratia congruâ, implicare contradic-
tionem, quod defacto operetur homo, si enim in
nostris principiis positâ gratiâ solum sufficienti
potest defacto operari homo, quomodo verum
erit, quod non positâ gratiâ efficaci, implicet in
nostris principiis contradictionem, quod defac-
to operetur homo.

Negatur, quod Monachi Adrumetini oppo-
suerint Augustino, quod si gratia efficax esset
necessaria ad agendum, tolleretur correctio-
nis necessitas, & peccatorum inexcusabilitas.
Sed solum hoc urgebant: si viribus naturæ non
possum ego me corrigere, & si sine hac gratia,
impossibile est me corrigi, eam autem habere
non est in nostra potestate, cur corrior, cur da-
mnor? Loquebantur ergo de gratia, non effi-
caci, sed gratiâ simpliciter necessariâ ad ope-
randum, sive illa sit sufficiens, sive efficax.
Hanc mentem illorum fuisse ostendunt verba
Augustini, de Corrupt. & Gratia cap. 4. *Re-
corripere, si eam, scilicet gratiam, meâ culpâ non
haberem, hoc est, si eam possem mihi dare, vel sume-
re ipse, nec facerem, vel si dante illo, accipere noluis-
sem. Cum ergo & ipsa voluntas à Domino præpa-
retur, cur me corripis, quia vides me ejus præcepta
nolle, & non potius ipsum rogas, ut in me operetur*

& velle, qui Textus, nullam facit mentionem,
etiam æquivalentibus Terminis, gratiæ effica-
cis, per nos enim præparatur (quantum ad præ-
sens) voluntas, non tantum per gratiam effica-
cem, sed & per sufficientem. Unde iidem A-
drumetini volebant, ut libertas, præcederet
gratiam, h. e. volitio ex viribus naturæ profe-
cta, non autem ut gratia præcederet liberta-
tem, quod damnat in illis Aug. cap. 8. de cor-
rupt. & gratia. *Voluntas non libertate consequitur
gratiam, sed gratia libertatem.* Si autem argu-
mentum Adrumetinorum impugnabat neces-
sitate gratiæ ut sic, non est argumentum idem
cum nostro quod opponimus Thomistis, nem-
pe non dari locum correctioni, positâ præde-
terminatione, siquidem impossibile est sine præ-
determinatione, siquidem impossibile est sine
prædeterminatione bene operari, cum tamen
eam habere, non sit in nostra potestate.

Conceditur directæ Responsioni, quod sufficien-
ter possit respondere Christus reprobis in die
judicii, non dedi vobis gratiam efficacem, dedi
sufficientem, cur ei non estis cooperati: sed in
principiis Thomistarum, possent reprobi hanc
Christi responsionem impugnare. Nulla est
gratia quæ sit sufficiens ad operandum, si impos-
sibile sit cum eâ sequi eventum, talem tu nobis
dedisti sufficientem; quia non dedisti præde-
terminantem, sine qua, impossibile est sequi e-
ventum, adeoque hæc gratia, verbaliter est suffi-
ciens, reipsâ nulla. *Conceditur*, ut aliquis possit
juste corripi & increpari, quia non fecit, æque
bene ac alter, sufficere, si uterque æqualiter pos-
sit, & tamen æqualia non præster; sed querere
restat, qui non prædeterminatus, cum præde-
terminato æqualiter possit, si sine prædetermi-
natione impossibile sit actu operari, qui item au-
xilium efficax, licet non det posse agere, sum-
ptum pro libero arbitrio & voluntate, non det
posse agere gratiosum, si sine prædeterminatio-
ne impossibile sit bene operari actu. Querere
item restat, qui det prædeterminatio tantum
actualitatem, & applicationem potentiae, non
det autem virtutem, aut complementum po-
tentiae, si dat rationem virium, rationem activi,
rationem causæ, ipsi voluntari unâ cooperaturæ,
cumque illa actualitas, non sit suppositio exer-
citiæ, elevatæ, sed actualitas ad exercitium, cum
talem actualitatem non habeant imprædetermi-
nati, cur justè queri non possint, non dedisti
nobis actualitatem & applicationem. sine qua
impossibile est bene operari actu, & tamen eam
habere non est in nostra potestate.

Conceditur Responsioni primæ ad Confirmatio-
nem, quod reprobi possent in die judicii dicere
Deo, quare me constituisti in circumstantiis, in
quibus prævidebas me non operaturum, sed re-
tundisset Christus, constitui, sed dedi gratiam,
vi cuius, etiam in illis circumstantiis potuissetis
operari actu, neque enim mea gratia efficax, est
ita

ita necessaria ad operandum actu, ut sufficiens non sufficiat, quod tamen in principiis Thomistarum, non posset respondere Deus. *Conceditur* quod immerito exprobraret agricola vineæ, si plantaret vineam in aliquo loco sterili, prævidens quod nunquam fructus illic esset productura, & illa nunquam fructus produceret, id eò autem immerito exprobraret, quia nihil conferret illi vineæ, ut possit actu etiam in illa terra sterili producere uvas, confert autem Deus, gratiam sufficientem, cum qua potuisset homo in illis circumstantiis consentire actu, si voluisset, & licet ad hoc, ut peccatores sint inexcusabiles, sufficiat recipere illos auxilia solum sufficientia, licet non sint efficacia, sed quærere restat, quierunt illa auxilia sufficientia, siquidem cum illis, impossibile est operari actu.

Negatur Responsi tertia, Deum merito exprobrare vineæ suæ, quod non ferat uvas, sed spinas, & animæ fideli, quod non faciat fructus bonorum operum, si illi desit cultura necessaria ad producendos fructus, præcipue cum adhuc illa cultura necessaria sit talis, ut sine illa, impossibile sit poni eventum fructus, talis autem est cultura necessaria ad bona opera, ipsa prædeterminatio per Thomistas, hinc si prædeterminatio desit, non videntur rectè culpari homines, si fructus vitæ æternæ non ferant. *Conceditur* dictis S. Thomæ 3. contra gentes, cap. 159. *Quod licet aliquis, per motum liberi arbitrii, divinam gratiam nec promereri nec advocare possit, potest tamen seipsum impedire, ne eam recipiat*, quod idem est, ac dicere, non est in potestate liberi arbitrii gratiam habere, est in potestate peccare, sed quærere restat, qui mihi imputatur, quod impedierim Deum, a danda gratia, si sum prædeterminatus, ad materiale impedimentorum, quæ prædeterminatione positâ, impossibile est, non sequi formali impedimenti, de quo etiam vide i. parte disp. 5. n. 445. Rursus, quamvis impediat homo influxum gratiæ efficacis, defectusque illius debeat rejici, in illud impedimentum, cum hoc tamen stat ut agnoscamus, etiam ita impeditis, offerre Deum gratiam sufficientem, qui autem offert gratiam sufficientem, si sine prædeterminatione impossibile est bene operari, unde & textus S. Thom. ex 2. 2. d. 9. art. 5. ad 1. non de hoc debet intelligi, quod impredientibus influxum gratiæ, non detur gratia, etiam sufficiens, sed quod non detur efficax.

Subdit postea Conet §. 3. aliquas expositiones, eorum locorum Augustini, quæ etiam à nobis sunt posita, in i. part. quas expositiones est necesse hic pensare. Non urgeo locum, ex lib. de prædest. & gratia c. 15. nec locum 12. de Civit. c. 6. ob rationes inibi in i. part. positas, sed urgeri potest ex lib. 1. ad Simplic. q. 2. ubi loquens de Esau dicit: *Si voluisset & cucurrisset, Dei adiutorio pervenisset*, & l. de Spiritu & Litera c. 34.

Visorum suasionibus agit Deus ut velimus & credamus, sive per exhortationes Evangelicas extrinsecas, sive per revelationem intrinsecam, sed consentire, vel dissentire, propriæ voluntatis est, quæ auctoritates ut defendantur.

NOTO 4. Quod non intendat inibi excludere Aug. gratiam efficacem, & tamen de gratia efficaci loquens per Gonet inibi Augustinum, nihilominus ponit gratiam efficacem stantem cum ly consentire, vel dissentire, & tamen positâ prædeterminatione ad consensum, impossibile est poni dissensum. Ergo apparet gratiam efficacem apud August. non esse gratiam prædeterminantem. Conceditur, quod liberum arbitrium determinet se tanquam secundum liberum, & dependenter, à motione, & applicatione Dei, sed quomodo se determinat, tanquam secundum liberum, & quidem retentâ libertate, si vi prædeterminationis, non potest se, nisi ad hoc determinare. Conceditur, quod determinatio nostra subordinetur essentialiter divinæ, non enim se independenter ab ejus concursu determinat, sed quærere restat, si subordinatur ut prædeterminatè non nisi hoc agat, quomodo subordinetur salvâ libertate. Concedimus cum Augustino c. 33. de spiritu & litera, *præfetto & ipsum bonum velle, Deus operatur in homine*, operatur autem per nos concurrente ad ipsum velle, & in omnibus, misericordia ejus prævenit nos, quod per nos salvatur, quia admittimus gratiam prævenientem, quæ per modum causæ & virium, antecedit nostrum consensum salutarem, etiam conditionatum, sed si antecedit prædeterminativè, quomodo verum est, quod inibi subdit August. *Consentire autem voluntati Dei, vel ab ea dissentire, &c. propriæ voluntatis est*. Conceditur admisisse Augustinum auxilium moraliter excitans, admittimus & nos. Conceditur admisisse illum auxilium Physicè præveniens, concedimus & nos, nam etiam per nos gratia habet rationem causæ, & virium antecedentium effectum. Sed negatur admisisse illam gratiam Physicè prævenientem, quæ posita, consentire, vel dissentire non sit propriæ voluntatis, jam autem posita prædeterminatione ad consensum, non potest voluntas nisi consentire. Concedimus, quod lib. de corrept. & gratia, præter auxilium sufficiens, & moraliter excitans, admisit gratiam, ne deficeret homo, vi cujus Deus operetur ut velit, sed nego, ut quando dat gratiam, vi cujus Deus operatur ut velit homo, det gratiam, ut jam consentire, vel dissentire non sit propriæ voluntatis, nec hic tractat Augustinus, loca sua immediate citata, & plura alia, quæ vide i. part. disp. 5. num. 428. Quomodo ergo Deus facit, ut homo velit? Facit id, seligendo auxilium cum quo prævidit hominem operaturum, quo posito, ex suppositione consequenti, non potest non velle. Sed plenius hanc auctoritatè solutam vide l. cit. n. 491.

Conceditur Cyrillo Alexandrino, quod Deus, & admoneat, & fortius subsidium præstet, quam ut malum præsens, & violentum prævalere possit, sed nego, quod præstet tale, ut jam consentire, vel dissentire non sit propriæ voluntatis: licet præstet auxilium selectum, quod infallibiliter prævalet malo, quod vult Trident. Sess. 6. Can. 5. ubi ait: *Si quis dixerit liberum arbitrium motum, & excitatum à Deo, non posse dissentire, si velit, anathema sit*, & tamen motum & excitatum prædeterminativè, impossibile est ut dissentiat, quia impossibile est, prædeterminationem non prædeterminare. Cum quo tamen stat, ut & moraliter & Physicè excitetur, sed non excitatione, v. g. ad consensum, cum quæ impossibile sit dissentire, vide de hoc loco dicta i. par. disp. 5. num. 440.

No 70 5. Adducit Gonet aliquas auctoritates S. Thom. quarum plures vide i. part. disp. 5. n. 420. casq; vult diluere. Opponit sibi loco hîc citato auctoritatem in cap. 8. ad Romanos lectione 3. *Hæc vocatio*, inquit, *est efficax in prædestinatis, quia huiusmodi vocationi consentiunt*, dicitque illam particulam, Quia, non esse sumendam in sensu causali, sed illativo, circa quam ejus positionem.

Conceditur, Ly quia consentiunt, non habere rationem causalem, quasi ipse consensus conditionatus, causet consensum absolutum, cum enim consensus conditionatus, cum consensu absoluto, sit item realiter, & cum nihil sit sui ipsius causa, infertur legitime, consensum non habere rationem causalem, causalitatem, quæ sit in genere efficientis, licet habeat rationem causalem, in genere causæ formalis, siquidem discretio formalis, operatio sicut oportet &c. sunt ipsemet consensus graciosus, de quo dictum & in i. part. disp. 5. n. 502. sed quærere restat titulo huius Auctoritatis, cur Thomistæ ponant hanc vocationem esse efficacem in prædestinatis, quia est prædeterminans, cum S. Thomas ponat illam efficacem, quia consentiunt: quæ illius responsio, est conformis etiã phrasi, doctrinæ nostrorum. Immerito etiã videtur assumere Gonet, quod Ly Quia consentiunt, significet causalitatem materiale & dispositivam, quæro enim, ad quid disponat ille consensus, non ad prædeterminationem, quia aliàs consentiremus libere non prædeterminatè, quod est contra principia Thomistarum, non etiã disponit ad consensum ex gratia, quia ipse consensus ad seipsum non disponit, nec est sui materiã.

Meminit postea Gonet disp. 8. de Provid. art. 6. §. 2. testimonii ex S. Thom. etiam à nobis allati, i. part. disp. 5. n. 422. habetur autem hoc testimonium exceptum in 2. dist. 39. q. 1. art. 1. ubi S. Thom. docet: *Quod, inquit, determinatè exeat in hunc actum, non est ab alio determinante, sed ab ipsa voluntate.*

Conceditur interim Gonet, (nam varietatem

exemplarium consulere non erat promptum, cum nostræ Bibliothecæ bello Suetico sint exhaustæ) quod debeat legi, non Ly non est ab alio determinante, sed ly non est ab alio determinatè, sed quærere restat, cur etiã hæc phrasis, non est ab alio determinatè, non impugnet prædeterminationem, siquidem consensus ex prædeterminatione, est consensus ab alio determinatè, & non ab ipsa voluntate. Quærere item restat, cur ly non est ab alio determinatè, non excludat determinationem extrinsecam voluntati creatæ, quærere item restat, cur non erit determinata voluntas ad unam, per modum naturæ, si prædeterminatur ut hoc nonnisi velit.

Conceditur interim, quod loco inibi citato, loquitur S. Thomas, de determinatione voluntatis ad malum, sed si per Gonet datur prædeterminatio ad materiale peccati, quomodo non est peccatum ab alio determinatè, præcipue cum inibi S. Thomas, non faciat ullam etiã æquivalentem mentionem peccati, pro formali sumpti, Hinc locus hic erit contra Thomistas.

Negatur Responsio tertia, quod hoc loco excludatur determinatio solum ea, quæ non sit causa ipsius voluntatis & motus, & quod non excludatur prædeterminatio à Deo.

Conceditur, quod Deus sit causa ipsius voluntatis, & motus ejus, & quod hanc causam semper excipiat S. Thom. dum ait voluntatem se ipsam determinare. Sed quærere restat, ubi docuerit S. Th. quod Deus sit causa voluntatis & motus ipsius prædeterminando ad unum; jam enim ille motus esset ab alio determinatè, & non ab ipsa voluntate, quod rejicit S. Thomas. Scotus qui in oppositum à Gonet citatur, non loquitur de determinatione, quæ sit, ut hoc nonnisi velit voluntas, sed de determinatione, quæ sit per modum illapsus, (ut loquuntur Thomistæ) in animam, qui illapsus, in quantum propriè spectat ad intellectualem appetitum creatum, non convenit causis inferioribus, sed soli Deo, perficiturq; in primis cogitationibus, quæ sunt in nobis sine nobis, & postea, determinatè collatione virium, quæ collatio spectat ad causam superiorem.

Conceditur. Quod determinatio actionis, sit in potestate liberi arbitrii creati, tanquam secundi liberi, & secundi determinantis, sed quærere restat, qui consensus erit noster, tanquam secundi liberi, secundi determinantis, si prædeterminamur, ut hoc nonnisi velimus. *Conceditur* quod remaneat homini dominium sui actus, licet non ita, sicut primo Agenti, sed quærere restat, cur istud ly non ita sicut primo Agenti, verificari aliter non possit, nisi quod Deus nos prædeterminet, cum hoc aliis titulis verificari possit. Nam per nos, competit homini dominium sui Actus, sed non ita sicut Primo Agenti, quia dominium Primi Agentis, est à se, & independens; nostrum ab alio, quia creatum.

Rur.

Punctum Difficultatis 3.

Decurritur Epistola Hilarii.

EA methodo, quā suprà Epistolam Prose-
ri, nunc etiam decurro epistolam Hilarii,
ut appareat quā longē sententia nostra differat
à sententia Semi-Pelagianorum, & quā im-
merito torquantur contra nos auctoritates
Augustini. Ubi etiam advertetur, quòd ea quę
objiciebantur nomine Semi-Pelagianorum Au-
gustino, nobis quoque objici possint.

LITERA D. sub finem, *Credendi voluntas
donatā excludi putant* (Semi-Pelagiani) *omnem
predicandi vigorem, si nihil quòd per eum excite-
tur, in hominibus remansisse dicatur.* Per nos au-
tem etiam ipsa voluntas credendi, cum sit su-
pernaturalis, est voluntas donata, hinc nobis
objicerent Semi-Pelagiani, quòd excludamus
predicandi Vigorem. Item per nos, remanet
quidem id quòd excitetur liberum arbitrium,
sed nonnisi gratiā Dei, adjutum.

LITERA E. sub medium, *Quòd dicitur, cre-
de & salvaberis, unum horum exigi asserunt* (Se-
mi-Pelagiani) *aliud offerri, ut propter id quòd exi-
gitur, si redditum fuerit, id quòd offert deinceps tri-
buatur.* Per nos autem illud *Ly Crede* non exi-
gitur tanquam profectum ex viribus Naturę,
cum etiam ad illud crede, debeat per nos offer-
ri auxilium, nec tum primum offertur, ubi præ-
cesserit *Crede* Naturale.

LITERA F. sub initium. *Testimonia, ut est il-
lud: sicut unicuique, partitus est mensuram fidei &c.
ad id volunt valere, ut adjuvetur qui capere vel-
le, non etiam donec ut velit.* Per nos autem de-
bet adjuvari homo, ut incipiat velle, adeoque
ex dono Dei decet habere ut velit. Ibidem
post medium. *Unicuique, meritum proprię volun-
tatis adjungitur.* Per nos autem nullum meri-
tum adjungitur, nisi ex Gratia.

LITERA G. sub finem. *Nisi inquit, quis
credat, & in accipiendi voluntate permanet, non
accipit donum Dei.* Per nos autem ut quis cre-
dat, ut in accipiendi voluntate permaneat, de-
bet antè accipere donum Dei.

LITERA H. sub initium. *Non ergo, inqui-
unt Semi-Pelagiani, eligit Deus opera cujusquam in
pręscientia quę ipse donaturus est.* Per nos eligit
Deus opera in Pręscientia quę ipse donaturus
est, quia ex suę gratię dono profecta.

IBIDEM propè medium. *Dicit, inquit,
Apostolus, idem Deus, qui operatur omnia in omni-
bus, nusquam autem dictum est, Deus credit omnia
in omnibus, quòd enim credimus nostram est, quòd
autem operamur illius.* Per nos autem & quòd
credimus, & quòd operamur, illius est, quia ex
dono Dei profectum.

IBIDEM propè finem. *Neminem perseverare,
nisi perseverandi virtute perceptā, hæcenus acci-
piunt, ut quibus datur, inertes licet, præcedenti re-*

Rursus Jus indemne libertatis habetur ex libe-
ro decreto Dei, vires contemperatę libertati,
iridem ostendunt dependentiam nostri Domi-
nii in actum, à Deo, cum tamen Deus à nullo
dependeat. *Conceditur*, istud Dominium non
esse supremum, esse subordinatum Dei Domi-
nio, sed quærere restat, cur subordinari debeat,
nonnisi ratione prædeterminationis, & non ex
eo, quia Deus in liberum arbitrium hoc modo
agit, ut illi virtutem agendi, (nempe ipsum au-
xilium supernaturale) ministret, & ipso operan-
te, medio illo auxilio, & suo concursu, liberum
arbitrium agat, quę S. Thomę, & nostra posi-
tio, ostendit necessitatem concursus in actu pri-
mo spectati prævii, cum & nos salvemus effica-
ciam gratię, & asseramus, debere esse in actu
primo, sed negatur, quòd ratio illa auxilii præ-
vii, debeat esse prædeterminativa.

Conceditur, quòd secundum liberum, totam
suam libertatem participet dependenter à Deo,
sed quomodo salvari potest, quòd seipsam tunc
determinet, & si dependet à determinatione,
vi cujus, hoc nonnisi velit, quomodo salvatā
tunc ratione secundi agentis, salvetur adhuc
ratio secundi liberi, ostensumque est suprà,
quòd quando S. Thomas requisivit determina-
tionem voluntatis ab aliquo exteriori, non re-
quisivit determinationem vi cujus determine-
tur voluntas, ut consensus sit ab alio determi-
natè, sed determinatione completivi in agen-
do, determinatione dantis vires, determina-
tione offerentis concursum, determinatione
stante in cogitationibus, quę sunt in nobis, sine
nobis. Quę omnia ostendunt, non habere ex
se necessaria ad agendum voluntatem, cum
Deus omnia necessaria ex se habeat, eò quòd
illi competat necessitas essendi.

Conceditur, quòd sicut Feudatarius, non ex-
cludit Dominium v.g. Regis in suum Feudum,
ita etiam, quòd non excludat dominium quod
habet voluntas in suos actus, dominium Dei,
sed negatur, quòd dominium illud, debeat esse
prædeterminativum. Deinde ex eo ipso, quòd
Feudatarius habet nonnisi feudum, excludi-
tur, ne illi competat dominium Regis. Ergo
etiam si Deo competit Dominium ut hoc non-
nisi voluntas agat, non competet voluntati, nisi
ut ab alio determinatè agat, adeoque non ha-
bebit Dominium ullum sui actus, sicut nec Feu-
datario competit regalitas. Denique sicut si
non haberet Feudatarius, Jus absolutum dispo-
nendi fructuum, quos habet ex feudo, non sal-
varetur, quòd sit feudatarius. Ergo etiam si
non habet absolutum dominium homo, ex jure
sibi à Deo concessio suarum actionum, sed actio
illius, est ab alio determinatè, qui habet Domi-
nium actionis suę, quę actio est quasi fru-
ctus voluntatis.

tamen arbitrio proprio tribuatur. Per nos autem perseverantia divinæ electioni ejusque auxiliis, & non præcedenti proprio arbitrio tribuitur. In sententia autem quæ docet ex prævisis absolute meritis formari prædestinationem, adhuc illa non tribuetur præcedenti proprio arbitrio sed elevato.

LITERA I. sub initium. *Nolunt ita hanc Perseverantiam prædicari, ut non suppliciter emereri vel amitti contumaciter possit.* Per nos autem contumaciter Perseverantia amitti non potest, idque non titulo prædeterminationis, sed ex suppositione, quod detur auxilium cum quo prævidetur quis perseveraturus, jam enim ex suppositione consequenti, non potest non perseverare.

IBIDEM. *Eis quantum putant (Semi-Pelagiani) ad obtinendum vel amittendum, evidens est quæcumque est initium voluntatis.* Per nos autem etiam initium voluntatis non debet esse quæcumque, sed supernaturale.

IBIDEM sub medium. *Afferuat, inutilem, exhorrandi consuetudinem, si nihil in lumine remansisse dicatur, quod correctio valeat excitare, quod quidem inesse Naturæ, sic se dicere consentitur, ut hoc ipso, quod ignorantia veritas prædicatur, ad beneficium præsentis gratiæ referendum sit.* Per nos autem exhortatio, non instituitur, ad excitandum liberum arbitrium viribus suis commissum, licet excitetur liberum arbitrium gratiæ Dei adiuvandum, ita autem exhortatio illa instituitur ut beneficium præsentis gratiæ, non sit ad illam solam referendum, sed & referendum ad illuminationem interiorem, & ad adiutorium requisitum ad actionem, quæ nata est sequi, sicut oportet, post illam illuminationem.

COLLIGES, ex adlatis verbis non immerito à nobis dictum supra, quod quando docuit Prosper Semi-Pelagianorum esse sententiā, Deum præscire qualis unusquisque actione esset futurus, sub gratiæ adiutorio, intellexisse eos, gratiam prædicationis:

IBIDEM propè finem. *Si sic prædestinati sunt, inquirunt, ad utramque partem, ut de aliis ad alios nullus possit accedere, quod pertinet tantæ extrinsecus correctionis instantiæ.* Per nos autem nec reprobi possunt prædestinari, nec prædestinati reprobi, licet id non procedat ex decreto prædeterminativo, sed ex Prædestinatione, quantumvis eam formatam agnoscamus in adultis, sui compatibus, non sine præconsulta libertate nostri arbitrii, eamque ita formari, exinde colligimus. Quia nullibi posuit Augustinus, ita nos gratiæ Dei adjuvari ut consentire vel dissentire non sit nostræ potestatis. Unde posuit quidem Augustinus, quod Prædestinatio amitti contumaciter non possit, sed non posuit an non id fiat ex eo, quia selecturus est auxilium quod prævidit eventum habiturum, licet consentire vel dissentire nostræ sit potestatis. Et hoc expressum est pluribus locis: 1. part. citatis, & in parti-

culari lib. de bono Persever. *Virumque ipse est, quia ipse præparat voluntatem, & utrumque nostrum, quia non sit nisi consentientibus nobis.* Loquendo autem de malis reprobisque explicans illa verba: Propterea non poterant credere, Tract. 53. in Joan. ait: *Ideo non poterant, quia hæc Prophetæ prædixerat, ideo autem prædixit, quia Deus hos futurum esse præcivit, quare autem non poterant, si à me quaratur, Cito respondeo, quia nolabant.* Ubi ut vides Augustinus bonorum & malorum discretionem, refert etiam in nostros consensus vel dissensus.

LITERA K. sub medium. *Si autem est quæcumque dolor, qui ad exhortationem corripientis oritur, hanc ipsam dicunt causam, propter quam vel rejiciatur alius vel alius assumatur.* Per nos autem non quæcumque dolor sufficit; sed dolor supernaturalis, & hic ipse supernaturalis interdum habetur in vita, & tamen non assumitur quis finaliter. Interdum etiam non habetur, & tamen non rejicitur quis finaliter, sed in ipso agone dolet; Nam Nobis (ut loquitur Augustinus lib. de Corrept. & Gratia cap. 10. & 12.) non est commissum perseverandi arbitrium, ut commissum primo Parenti. Deinde per nos præter dolorem à parte nostra, debet à parte Dei, & quidem principalius poni decretum prædestinativum, quod illi negabant. Porro quando repetito contra Gonet diximus, non esse Gratiam Dei ejus Naturæ, ut vi illius nonnisi consentiamus, hoc secundum suppositam de prædeterminatione materiam dictum est, quod scilicet non ex vi præcise gratiæ, id oriatur, facientis, ut non possit vi suâ, oppositum fieri, licet supposuerimus & repetito insinuaverimus ex suppositione consequenti, non posse oppositum fieri.

LITERA L. Putabant Semi-Pelagiani desperationem hominibus exhiberi doctrinā Augustini de Prædestinatione. *Si enim ajunt ita Adam adjutus est, ut & stare posset in iustitia, & à iustitia declinare, & nunc ita sancti juvantur ut declinare non possint, siquidem eam acceperunt volendi perseverantiam, ut aliud velle non possint.* Quæ tota doctrina Augustini etiam apud nos tenet. Nam etiam per nos commissum erat & alligatum uni actioni Adami, ut si eam ex gratia Dei implevisset, perseveraret in gratia, adeoque erat illi commissum perseverandi arbitrium, nobis autem ita non committitur. Rursus præter bona opera, quæ facere vel non facere est in nostra potestate gratiæ Dei adjuta; Non admittebant ullam aliam à parte Dei prædestinationem, admittimus nos. Unde etiam ut habetur litera M. *Non recipiebant eligendorumque esse definitum numerum, admittimus nos.* Denique quia admittimus nos, decretum prædestinativum, admittimus eam accipi volendi perseverantiam ut aliud velle non possint. Sed quomodo aliud velle non possunt? Non quidem ex prædestinatione prædeterminativa, sed selectiva

(R)

auxi-

auxilii, quod prævidetur eventum habiturum. Quando autem dicimus non admisisse illos prædestinationem, id ita accipiendum est: non admisisse illos Prædestinationem, quæ sit speciale Dei beneficium, ut aliàs notatum est.

IBIDEM sub medium putant Semi-Pelagiani sequi ex sententia Aug. quod reprobis, *Nolle justitiam, inevitabili necessitate conjunctum sit.* Quia autem & nos admittimus decretum reprobativum, sequitur potuisse Semi-Pelagianos objicere nobis, quòd & per nos reprobat, nolle Justitiam, inevitabili necessitate conjunctum sit.

IBIDEM sub finem. *Quidquid, inquit, libet, donatum sit prædestinatis, id posse & admittere & retinere propriâ voluntate, contendunt.* Per nos autem non quidem ex prædeterminativa prædestinatione, sed ex selectiva auxilii, non potest prædestinationis donum amitti. Unde admittimus prædestinatos quandam perseverantiam percepisse, ut nisi perseverantes esse non possint, ex suppositione, (ut dixi) consequenti, non autem prædeterminativâ, cum hæc lædat libertatem.

LITERA M. *Et illud pariter non accipiunt (Semi-Pelagiani) ut eligendorum rejiciendorumque esse numerum definitum velint.* Per nos autem definitus est numerus.

COLLIGES ex hac collatione particulatim facta, doctrinæ Semi-Pelagianorum & nostræ, immeritò nobis affingi communionem sentienti, & nominatim loquendo, circa prædestinationem & finalem perseverantiam. In hoc ab illis distinguimur, quia præter bona opera requirimus decretum Dei prædestinativum, nec requirimus universaliter voluntatem perseverandi. Nam infantes & adulti qui non sunt sui compotes, perseverant, & perseverantia non est alligata illorum voluntati, multò magis non est alligata tantum operibus ex gratia factis in vita, cum multi deterrimi totâ vitâ, postea salventur, & aliqui totâ vitâ boni, sub finem delinquant & damnentur, debet ergo aliquid altius intervenire, & hoc est prædestinationis beneficium. Si autem requiritur decretum prædestinativum, falsum erit, quidquid libet donatum sit prædestinatis, id posse illos & amittere & retinere propriâ voluntate.

QUÆSTIO V.

Explicamur & concordantur Propositiones quædam.

PRÆCINDENDO ab hoc, in quocumque tandem stet efficacia gratiæ, veniunt explicandæ aliquæ propositiones materiam præsentem concernentes.

I. PROPOSITIO. *An possit poni causa remota, eaq. infallibiliter inferens effectum, & tamen salvâ libertate.* Est propositio quam tuetur utraque Schola Thomistica & Nostra in parte. Thomi-

stica à fortiori: quia per illam etiam prædeterminatio, quæ est causa proxima adferendo infallibilitatem, non auferit libertatem, ex nostris etiam aliqui idèò dicunt scientiam conditionatam, & prædefinitiones non auferre libertatem, quamvis adferant infallibilitatem, quia sunt causæ non nisi remotæ, assumuntque ulterius, quòd ea quæ adferunt infallibilitatem, sed sunt priora non nisi subsistendi Consequentia, non autem prioritatem physicâ non auferant libertatem. *Hæc Doctrina*

NON SATISFACIT. Tum quia, quod habet prioritatem physicam respectu futuritatis effectus, & eam infallibilem ita ut oppositum non possit fieri auferit libertatem. Ergo & id quod habet infallibilitatem non nisi Logicam, infallibilem tamen auferit libertatem. Cujus ulterior Ratio hæc est. Quia prioritas illa Logica debet fundari in aliquo objectivo vero, adeoque objectiva infallibilitate, consequenter fundabitur in aliquo æquivalente prioritati physicæ. Tum quia hoc ipsum probari debuit, quòd causa remota adferendo antecedentem infallibilitatem, non mutet modum operandi potentia saltem remotæ, qui ipse medius terminus in hoc stat. Definitio libertatis non dicit, quòd politis causis proximis possit sequi, vel non sequi effectus. Ergo etiam causa remota, debet esse talis, ut illa etiam polita, possit non sequi effectus. Tum quia per Nostros, si prædestinaremur inconsulta nostra libertate, auferetur libertas, quamvis illud decretum esset per modum causæ remotæ; & sicut ignitio ut communiter dicitur, non solum requirit causas proximas, sed & remotionem impedimentorum etiam remotorum, ita & libertas. Potius ergo debet dici. Scientiam, prædefinitionem, aliaque quæ dicuntur esse causæ remotæ, idèò non auferre libertatem, quia in sua infallibilitate innituntur exercitio conditionato libertatis, nec sunt causæ necessariae ad operandum.

2. PROPOSITIO est. *Gratia efficax infallibiliter etiam antecedenter ad Consensum est operatur. Et Voluntas humana liberè adeoque indifferentem gratia efficaci operatur.* Hæc duæ propositiones debent concordari.

RATIO, quia videntur esse contradictoria. Nam una asserit indifferentiam alia infallibilitatem. Concordant hoc Thomistæ, quia efficacia decretorum divinatorum, non tantum adstringit ad operationem, sed & ad modum operandi liberè, relinquitque in sensu diviso, positum oppositi. Nostri autem concordant dictas propositiones: quia infallibilitas illa est ex suppositione effectus, indifferentia autem oritur, quia procedit effectus à causis expeditis ad utrumlibet, non ergo ratione ejusdem habetur indifferentia & infallibilitas, consequenter non contradictoriè dicti termini opponuntur.

ADDO, duas illas propositiones non debere

repli.